

WAMPEX 2021: 12 november

WAMPEX 2022: 11 november, 25 november en 9 december 2022

De 45e WAMPEX ging van start vanuit de kantine van vv ONB in Drachten. De laatste keer dat hier een Opsterlandse WAMPEX van start ging, was in 2014, 7 jaar geleden gerekend vanaf 2021. Vanwege de Corona-maatregelen in 2021 kon de WAMPEX maar één keer plaatsvinden. WAMPEX II en III schoven daarom door naar 2022. Omdat we de deelnemers van de eerste editie de kans wilden bieden om dezelfde WAMPEX nog een keer te lopen werd toch een derde avond georganiseerd in 2022. Ook was er daardoor weer ruimte voor nieuwe belangstellenden. Voor het gemak hadden we ze genummerd als 2022-I, II en III maar deze avonden stonden bij ons te boek als WAMPEX 2021-II, III en IV.

De route was uitgezet in de regio Drachten - Ureterp. In totaal was de route in 2021 28.4km lang. Na een grote aanpassing die nodig was voor een militaire oefening in 2022 was de route nog 26.2km lang. Er waren 12 posten ingesteld, waarvan 1 de start was, 1 veerdienst, 1 chocopost, 2 themaposten en 7 wateroversteken onder toezicht. Eén themapost werd overgeslagen als je de korte route liep.

Het zal iedereen zijn opgevallen dat de voorbereidingen bij de start enorm waren uitgekleeft. Dit had te maken met de Coroneisen in 2021. Alleen deelnemers met een Corona-pas mochten deelnemen, zo weinig mogelijk mensen binnen en zoveel mogelijk verspreiden.

Alleen de echt noodzakelijke aanwijzingen stonden op drie dezelfde startborden. Verder werden diverse routevoorbeelden uitgedeeld bij vertrek, de videoroute was ondertiteld (één keer opschrijven en wegwezen) en ook in de PC zaten maar een paar aanwijzingen en er waren weinig tussenschermen. Jammer voor onze sponsors.

Er werd gestart met een etappe in de pendelbus. De lengte van de tocht zou anders over de 30km gaan en dat was geen optie. Bijkomend voordeel was dat we op deze manier de bebouwde kom vrij snel achter ons konden laten.

Route 1, met de getekende kruispuntjes, stond in het boekje en startte in de buurt van de startpost Folgeren in de gelijknamige wijk. De herkenbare kruising met de muurtjes was vaak snel gevonden en dan kon het gepuzzel beginnen.

Route 2 was uitgezet met witte kentekenplaatjes en leidde over een geluidswal naar een open plek met memorie 2. De uitverkoren boom werd al vóór de eerste WAMPEX in 2021 omgezaagd, voor de eerste WAMPEX van 2022 is zelfs de stronk uit de grond verwijderd en dus is deze memory een paar keer veranderd van beeld en plaats. Gelukkig hebben we de foto's nog.

<- originele memorie 2

Route 3 was afgedrukt in ogenschijnlijk onleesbare tekst maar het bleek bij nader inzien toch gewoon leesbaar. Deze route leidde via wandel- en fietspaden en een tunnel onder de Hogeweg naar post De Kletten. Hier was in 2021 een touwbrug opgehangen. Begin 2022 werden de dikke bomen aan de overkant (ook al) gekapt en moest de oversteek met vloten worden gemaakt. Op de foto nog de hangbrug van 2021.

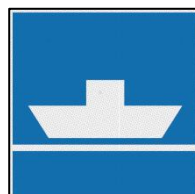

Route 4 was door de bosschage langs de Burmaniasloot uitgezet met gele kentekenplaatjes. Op dit 1850m lange traject hing de eerste letter voor de wedstrijdkaart, nummer 3. In deze route zat meteen ook de langste drijfbrug van de hele tocht: bijna 15m!

Bedankt voor de foto! Onze fotograaf is hier namelijk niet geweest.

Aan het eind van route 4 was de post Opeinde uitgerust met groeps-waardige vloten. Hier staken we het Opeinderkanaal over. Deze vaarweg moest open blijven, daarom maakten we gebruik van zinkende touwen. Met grote borden maakten we aan het kruisende verkeer duidelijk dat er een 'aangelijnde' veerpont in het kanaal dreef.

En zo zag het er overdag uit als de boel werd opgebouwd.

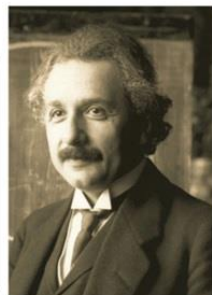
Route 5 startte bij post Opeinde, met een informatiebord. Enige achtergrond informatie over het foto-elektrisch effect. Door wat wijzigingen in het tracé begon de route met een paar rode knipperende LEDs die leidden naar de eerste elektronische aanwijzing.

100 jaar geleden, in 1921, ontving Albert Einstein de Nobelprijs voor de natuurkunde voor zijn werk aan het foto-elektrisch effect.

Het foto-elektrisch effect is het verschijnsel dat elektronen die niet zo sterk gebonden zijn aan een atoom, loskomen onder invloed van licht. Het fenomeen werd al in 1887 ontdekt door Heinrich Hertz tijdens zijn experimenten met elektromagnetische golven. Het was Albert Einstein die dit effect wist te verklaren.

Het foto-elektrisch effect wordt onder meer toegepast in bewegingsdetectoren, geluid in bioscoopfilms en rookdetectoren. Het foto-elektrisch effect is eveneens het basisprincipe van de werking van de zonnepanelen die de komende jaren op dit weiland verschijnen.

In route 5 maken we gebruik van het foto-elektrisch effect.

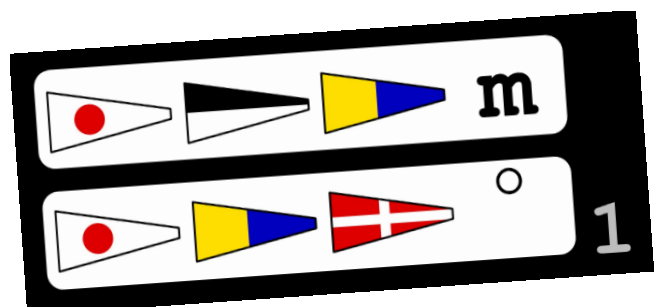
5. Foto-elektrische route
De aanwijzingen in deze route worden alleen zichtbaar door invallend licht. Volg de rode knipperende LEDs tot de eerste aanwijzing en schijn er enige seconden op met je zaklantaarn.
Einde foto-elektrische route

Helaas waren ze niet zo af te stellen dat ze ook in de schemering al reageerden op het licht van een zaklamp. Daar kwamen we te laat achter en daarom moesten de vroegstartende groepen het met tekstbordjes doen.

Letter 4 hing op deze route nabij de tweede aanwijzing. Omdat de boer nog aan het maaien was in november was het tracé over deze weilanden in 2022 iets anders dan in 2021.

In deze landerijen waren duizenden jaren geleden vuistbijlen zoekgeraakt. Gelukkig hebben we er een paar van teruggevonden. Vandaar dat route 6 in dit thema was gezet. De vuistbijlen volgen in de richting die ze aanwijzen. Letter 5 hing in deze route.

Route 7 was uitgezet met de bekende gekleurde seinvlaggen. De verklaring was meegegeven bij de start. Dat had niet iedereen door in het veld. Toch heeft uiteindelijk iedereen deze route volbracht.

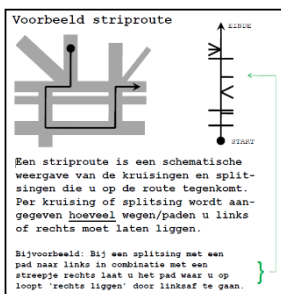
Vlak voor het einde van de route was een veerdienst ingelast over het Gaasterdiep. Deze oversteek was te groot voor vloten en is daarom met motorbootjes uitgevoerd. Dit is mogelijk gemaakt door de welwillende medewerking van Jachthaven de Drait.

Route 7 eindigde niet met de veerdienst maar liep nog ca. 100m door naar de post Buitenstvallaat. Daar was een oversteek gemaakt met de zg. Bertilla-vloten. Hartelijk dank TD van ZuidOostZorg voor het beschikbaar stellen.

Na de oversteek begon route 8. Uitgezet met blauwe aanwijzingen. Kleine stukjes kentekenplaat gecombineerd met blauwe pijlen voor de lange stukken. Letter 7 hing op deze route in de laatste etappe. Na een drijfbrug in een brede sloot zat de blauwe "Z" op een parkeerterrein.

Daar begon de striproute (9). Niet iedereen had door dat de verklaring voor deze route bij vertrek was verstrekt. Als je dan niet bekend bent met de systematiek, dan wordt het een hachelijke onderneming... en dat werd het. Hier hebben we vaak gepost gedurende de nacht. Een paar meter oostelijk en dan .. juist.. de boel links laten liggen. Ten tijde van de WAMPEX van 2021 werd het hele terrein opnieuw bestraat. Gelukkig was de route ondanks de werkzaamheden nog goed

herkenbaar. Met diverse memories kon het eigenlijk niet mis gaan. Via de terreinen van Drachtster Boys kon het begin van route 10 worden opgezocht.

Route 10 was uitgezet met kleine groene kentekenplaatjes, door de bosschages van de parken rondom de velden van Drachtster Boys. Deze route leidde naar de hippie-caravan 'Nederklits' bij de post Postlaan.

De vloten werden per post iets wiebeliger. Bij deze post zaten de tonnen schuin onder het vlot. Ze waren heel wiebelig bij het opstappen van de eerste personen maar lagen stabiel naarmate meer mensen op het vlot stapten. Wel om de verdeling van het gewicht denken graag, maar dat is bij elk vlot zo.

De klokkenroute was zoals gewoonlijk weer een van de lastigste in de WAMPEX. Nee, AM betekent niet After Midday.. het is de afkorting voor Ante Meridiem wat zoveel betekent als "voor de middag" of als dat handiger is: After Midnight. 12:49AM is tien voor een 's nachts en 1:11AM is elf over een 's nachts. Dus starten met 12:49, haaks rechtsaf het schelpenpad op. Wie dat eenmaal doorhad kwam de route meestal wel goed door. Letter 8 hing op deze route.

Na de klokkenroute opnieuw even puzzelen met de flippo's (12). We gaan er vanuit dat inmiddels nu iedereen wel doorhad dat er bij vertrek diverse route-verklaringen waren meegegeven. Waarom zoveel groepen de 'terug' aanwijzing niet volgden is ons een raadsel. Letters 9, voor A en B verschillend, hingen op deze route. Hier zijn heel veel fouten gemaakt.

Route 12 eindigde bij de post Overstesingel. Hier lagen de wiebeligste vloten van de hele WAMPEX. Dit was ook duidelijk aangegeven op het instructiebord. Dit was zondermeer een teamopdracht. Helaas lieten de meeste teams hun helden maar wat aanmodderen. Veel drenkelingen bij deze post en ook een aantal keren de zwanen helemaal ondersteboven. Sommigen gingen de uitdaging staande aan blijkbaar. Moedig!

Vanwege de kruising met de Overstesingel paste het ons niet om van deze post ook een oversteek te maken. Daarom was route 13 bevestigd op het verlichte 'eiland'. Ook letter 10 was daar bevestigd bij de WAMPEX-en van 2022. Bij de WAMPEX van 2021 had de bouwgroep tegenslag waardoor deze post niet helemaal was opgebouwd. Vloten op het droge. Eén voordeel: geen drenkelingen.

Route 13 was uitgezet met witte kentekenplaatjes. In 2021 waren ze nog geel. In 2021 hing abusievelijk letter 11 op deze route, waardoor er een dubbeling was met route 15. Deze letters zijn niet fout gerekend voor die WAMPEX. De route eindigde bij een "Z" direct na drijbrug 13.

Route 14 was uitgezet in het wandelbos van de wijk Himsterhout. Een klein ommetje die nauwkeurig moest worden uitgestapt vanwege het grote aantal paadjes en sporen in dit bos. Wie goed kon tellen en daar op tijd mee begon, kon deze route eenvoudig volbrengen.

De route eindigde bij memorie 8. De rare raderen van route 15 hebben ook enige hoofdbreken gekost. Toch was het niet zo moeilijk. Wie de eerste 'slag' vertaalde in 'tandjes' linksom > rechtsom > linksom etc, hoefde maar 2x te rekenen.

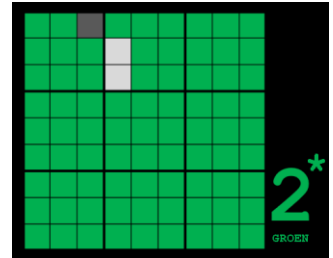
Het kon ook met halve, vierde, achtste en zestiende slagen, maar breukrekenen is niet ieders sterkste kant. Routes A en B waren hier verschillend en daarom ook 2 letters 11.

In route 16 kwam de Sudokupuzzel van pas die bij de start was verstrekt in een zakje. De bijna compleet ingevulde puzzel was door Kartonnage de Bie uit Ureterp in echte puzzelstukjes gestanst, waardoor het dit jaar toch weer net even anders was.

6	5	1	4	8	7	3	2
3	7	9	1	2	4	8	5
4	2	3	3				9
1	8	6	2	5	3	7	4
5	6	7	3	4	2		8
4	2	3	7	8	9	6	1
	5	2			8	1	6
2	3	6	8	5	9	4	7
1	4	9	7	6	5		3

De aanwijzingen in het veld waren in kleur, want die kleuren waren nodig in route 17. De kleuren van de puzzelstukjes deden er niet toe, al was dat eerst wel het idee. Het was niet goed mogelijk de kompasstanden van één afzonderlijk stuk te halen. En in het geval dat toevallig toch was gelukt, was die methode niet heel flexibel als de route nog moest worden veranderd. En

de route is veranderd: voor de laatste WAMPEX van 2022 is deze route aangepast omdat op deze avond de meeste groepen meeliepen die ook in 2021 al hadden meegedaan. Net even een ander spoor over het weiland aan de A7. Letter 12 hing op deze route.

Route 17 was de coördinaatroutte. Deze kon met behulp van de gekleurde pijlen worden opgezocht. Niet heel moeilijk, dat weten we, maar het mocht daar ook niet misgaan. De berm van de A7 was vrij toegankelijk vanaf memorie 10.

Op de gevraagde coördinaat zat de post Suderskarren met een verzameling kleinere vloten en in 2022 ook de palletbrug. Met name de palletbrug was op de laatste WAMPEX glad geworden door ijsvorming en kon beter worden gemeden. Er lagen gelukkig voldoende andere vloten om het snel te laten doorlopen. Dit was de laatste post met vloten.

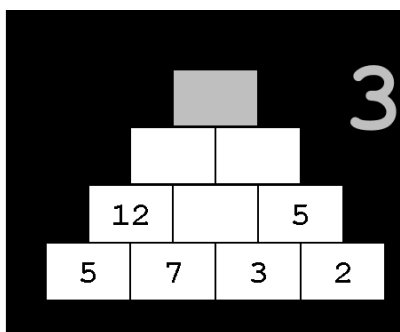
De appels werden hier uitgedeeld.

In elke WAMPEX gebruiken we wel een of meerdere vreemde cijfer-systematieken.

Dit jaar waren het

Egyptische cijfers in route 18. Een 'additief' stelsel, wat inhoudt dat de waarde van verschillende tekens bij elkaar moet worden opgeteld, net als bij Romeinse cijfers. Deze route was aanvankelijk ook bedacht als een A/B variant maar door de uiteindelijke lengte van de tocht ter hoogte van de routes 4 t/m 7 was daar geen ruimte meer voor. Letter 13 hing hier.

Niet alle groepen kwamen meteen uit bij brug 19 en liepen soms helemaal door tot op het fietspad bij Het Zuid. Wie de route wel secuur liep, kon eenvoudig vervolgen met de Friese pompeblêden van route 19. Een smal boswalletje kon mooi worden opgenomen in de route: een mooie afwisseling. Letter 14 hing hier.

Route 20 was uitgezet met puzzelpiramides. Het de cijfers in de vakjes zijn de som van de twee cijfers eronder. Het grijze vak bevatte de kompascoers / richting waar de volgende te vinden was. Routes A en B waren hier verschillend. Met name bij de laatste WAMPEX hebben veel A

groepen de B-route gevolgd, waarschijnlijk door het inmiddels duidelijke loopspoor in het weiland. Letters 15 waren hier opgehangen. De route liep uit op de volgende route (21) met de Opsterlandse vlaggetjes.

Dit waren de juiste:

En dit waren de foute:

Het dwaalspoor is fanatiek belopen en een groot aantal groepen hadden dan ook de verkeerde letter 16. Na de passage van de grens Smalingerland/Opsterland begon de Kleintje Griezeltocht (22). Na een gezellige welkomsmelding het pad blijven volgen en bij splitsingen even zoeken. Hilariteit alom.

De route eindigde bij de post Zuidereind.

Route 23 was uitgezet met witte reflectoren. De boer ter plaatse had het vee ook in november nog buiten, daarom een flexibele route. Overigens is deze vanaf de eerste WAMPEX in 2021 nauwelijks gewijzigd. Letter 18 hing op de akker, ongeveer halverwege de route. De route eindigde niet voor de weg maar in het weiland er na, bij het informatiebord over route 24 en de short-cut. Het aantal groepen dat de short-cut nam, vonden wij vrij hoog. Bij WAMPEX 2021-I waren dat 18, bij WAMPEX II 27, bij III 30 en bij WAMPEX IV 25 groepen.

24. Gekleurde route

In deze route loop je in de richting van knipperlichten in diverse kleuren.

Zoek het rode knipperlicht aan de zuidelijke horizon en vervolg in die richting tot de volgende aanwijzing.

Zoek het begin van de volgende route als je onderweg bent naar het blauwe knipperlicht.

Einde gekleurde route

De gekleurde knipperlichten waren over het algemeen goed te zien. Op 25 november hebben we op het punt gestaan de route te wisselen voor de 'mist variant' maar de laatste groep passeerde daar net op tijd.

Loop 'in de richting van'...
'tot de volgende aanwijzing'...

Hoewel het nergens nodig was om naar de knipperlichten toe te lopen, hebben velen

dat wel gedaan. Bordje(s) gemist? Gelukkig liep er geen vee in de betreffende weilanden.

De hartjes van route 25 leidden naar weilanden aan De Mersken en was eenvoudig te volgen, behalve dat de eerste akker in de route hier en daar een zwakke plek had. Letter 19 hing hier. De route eindigde bij het informatiebord van route 26.

De routes voor militaire voertuigen die we in Duitsland vast allemaal wel eens hebben zien hangen aan de snelwegen. Met dank aan de vereniging DKO (www.41dko.nl) voor het verzorgen van de post aan het eind van deze route in een prachtig voertuig.

Om te voorkomen dat er heeel veel van deze niet-reflecterende bordjes moesten worden opgehangen hebben we zelf de 'verplichte rijrichting' bordjes bedacht. Letter 20 hing hier.

De route eindigde bij post De Mersken. In deze diepe waterlossing kon niet gevaren worden, daarom een drijfbrug op hoge tonnen. Een klimnet was hier ook leuk geweest, maar daarvoor was ons net helaas net te klein.

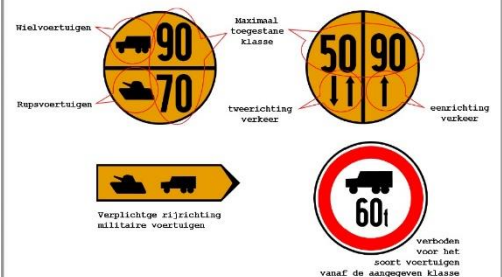
Military Load Classification (MLC)

De MLC is een systeem waarmee militaire voertuigen in bepaalde gewichtsklassen kunnen worden ingedeeld. Op last van de NAVO werden wegen in (west-) Duitsland tijdens de Koude Oorlog gemarkeerd met ronde gele borden met daarop de maximale klasse die bruggen in de route konden dragen.

Sinds 2009 worden geen nieuwe borden meer geplaatst maar de oude mogen blijven staan.

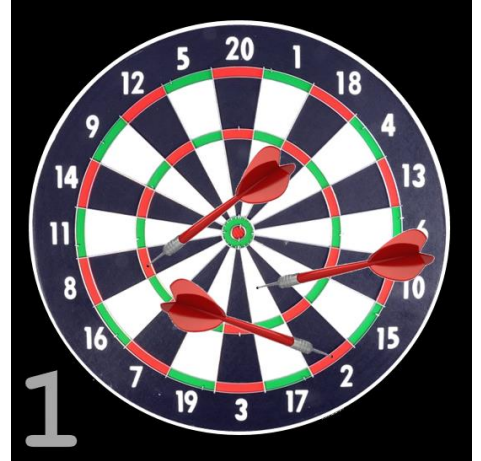
Hoewel de gewichtsklasse voor wielvoertuigen en rupsvoertuigen apart berekend moet worden, komt de klasse ongeveer overeen met het totaalgewicht van het voertuig in tonnen.

In route 26 gaan we op zoek naar een militair voertuig met behulp van verkeersborden:

Jan Kuipers Fotografie

De grote groene reflectoren van route 27 volgden de waterlossing een paar honderd meter om vervolgens via nog zo'n hoge drijfbrug en een paar weilanden uit te komen bij het begin van route 28: de Dartsborden. Door wijzigingen in de route elders was deze route ongezien steeds verder opgeschoven naar de Bûtewei. Dit was problematisch omdat je met Darts alleen maar kompasstanden kunt maken tussen 0 en 180 graden. Met drie bordjes konden we nog ter nauwernood het informatiebord van route 29 bereiken, dat we liever aan de andere kant van de weg hadden neergezet. Maar ja, 336°, no go. Leermomentje voor een volgende keer. Letter 22 hing hier.

De Olfactorische route (29) was voor de derde keer uitgezet met de vogelhuisjes uit de WAMPEX van 2017. Omdat de geur er niet weer uit gaat, blijven we waarschijnlijk veroordeeld tot de vanillegeuren in het juiste spoor. Met een paar andere (foute) geuren onderweg was de route langs letter 23 goed te volgen en leidde naar het begin van route 30: de witte kentekenplaatjes door een goed te belopen boswal met letter 24.

In 2021 heeft Nederland het Eurovisie Songfestival georganiseerd. Vandaar nog één keer deze thematiek in de route met de landentekens. Een goed en een fout spoor. Bijna iedereen heeft de juiste letter 25 opgeschreven. De route leidde naar de chocopost.

Na de WAMPEX van 2021 ging het gebouw waarin de chocopost was gevestigd over in andere handen. Vanwege verbouwplannen konden we hier in 2022 niet terecht. Gelukkig waren anderen in de buurt zo gastvrij om ons onderdak te bieden. De route met de landentekens kon eenvoudig worden verlengd naar een paar huizen verderop.

Nieuwe bemanning in 2022, maar u kent Martie en Annewieke vast nog wel van de start/finish tafel:

Vanwege de nieuwe choco-locatie moest ook het vervolg anders opgeschreven worden. De PC-route was makkelijk aanpasbaar, al bleven er van de 9 aanwijzingen maar 7 over en was het een beetje gepruts om weer van het erf af te komen. De eerste aanwijzingen volgden elkaar wat snel op maar dat had te maken met een weiland vol jongvee verderop. Brug 32.2 mocht niet gemist worden en dan is langs de sloot lopen de minst risicovolle manier. Letter 26 hing ergens in de eindfase van deze route in de kentekenplaatje-trajecten.

De stalmat-brug (32.4) hing ook in deze route, vlak voor de Bohrlaan.

De rode reflectoren van route 33 leidden via een particulier erf, bospad en bosje, het viaduct in de Opgong en een onderhoudspad van Rijkswaterstaat naar het begin van route 34.

Deze route was uitgezet met de sterrenkaart en een extra puzzel. Wie die puzzel bij de start nog niet had opgelost werd geadviseerd dat bij de

chocopost te doen. Dat scheelde een hoop tijd in het weiland.

De route eindigde bij de eerste QR code van route 35. Een brug zoeken met het kompas. En dan achterlangs de geluidswal van de oprit richting Groningen (A7) vanaf Oosterwolde (N381).

Dan bij het viaduct in de Hegebrechsterleane omhoogklimmen. In 2021 aan de oostzijde in 2022 aan de westzijde. Het fietspad 100m volgen en dan in 2021 rechtsaf naar beneden en in 2022 linksaf naar beneden. Deze aanpassing moest worden gemaakt vanwege een grote militaire oefening rondom 11 november.

In 2021 volgden we na het viaduct de voormalige Doese naar de pingo's van It Fryske Gea op het bedrijventerrein Azeven Noord.

In 2022 liep de route via het terrein van De Haan Westerhoff Zonwering en de boswal van Rijkswaterstaat. De afrit van de A7 richting Leeuwarden (vanuit richting Groningen). Letter 27 hing op deze route.

De oleaat van route 36 was getekend over bedrijventerrein Azeven Noord. In 2022 kon deze niet worden gebruikt en is een alternatieve versie verstrekt bij vertrek.

Hier zijn nog regelmatig vergissingen in gemaakt. Of wij die foute oleaten niet even hadden kunnen doorstrepen in 1500 boekjes? Nee, dank je wel. Maar dat mocht je gerust zelf doen, direct bij de boekjespost toen je je aantekeningen van de start aan het verwerken was.

De blauwe reflectoren van route 37 liepen in 2021 rondom vliegveld Drachten. In 2022 liepen ze door de bosschages in de buurt van Spijkerdorp, ten oosten van de wijk De Wiken. Letter 28 hing hier. De post Leeuwenhoek zat in 2021 aan het einde van route 36. In 2022 was het de post Langewyk geworden, aan het einde van route 37.

De Romeinse route liep in 2021 door weilanden ten noorden van De Knobben. In 2022 liep deze route door het park tussen De Wiken en de Wâldwei. De EU-logo's van route 39 volgden daarop en leidden naar de tunnel waar De Knobben de Wâldwei kruist.

De videoroute van 2022 verschilde een klein beetje van de 2021 variant. In 2021 kwamen we nog door de tunnel. In 2022 bleven we aan de westzijde van de Wâldwei. Letter 29 hing in de eindfase van de laatste route.

Tot slot:

De totale lengte van deze WAMPEX was in 2021/2022 ongeveer 28,4/26.2km, de korte variant had een lengte van 22,6/20,4km.

Als organisatie kijken we heel tevreden terug op WAMPEX 2021/2022. In totaal verschenen 1588 deelnemers deze WAMPEX waarvan 1260 in 2022. Veel groepen kwamen niet opdagen. Bij de WAMPEX-en I t/m IV misten we respectievelijk 24, 26, 14 en 19 groepen aan de start. Dat is veel! Of dat te maken had met Corona, het uitstellen van het evenement of met de voetbal.. dat is ons niet helemaal duidelijk.

We bedanken iedereen voor zijn of haar positieve reacties en de leuke verslagen die we mochten ontvangen. Daarnaast bedanken we de regio en de meewerkende landeigenaren voor hun gastvrijheid.

Graag tot volgend jaar.

Hendrik Jan Kiers
voorzitter/organisator